

Griepepidemie houdt aan

Nieuwsbrief Influenza- Surveillance 2016-2017

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL)

Epidemiologische influenzasituatie in Nederland

De milde griepepidemie die in week 48 van 2016 in Nederland begonnen is, houdt aan (figuren 1 en 2). In week 52 meldden zich gemiddeld 7,9 patiënten per 10.000 inwoners met een influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) bij de huisarts, zoals geregistreerd door NIVEL-peilstationhuisartsen. In week 51 bedroeg dit aantal 11,0. Daarmee is de klinische influenza-activiteit gedurende vijf opeenvolgende weken boven de epidemische grens van 5,1 patiënten met IAZ per 10.000 inwoners.

De huisartsen zien vooral kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar met een IAZ, maar ook patiënten van 65 jaar en ouder (figuur 5). Ook al is het aantal patiënten met IAZ in week 52 wat lager dan in week 51, moet er bij de interpretatie van de gegevens van week 52 rekening gehouden worden met de sluiting op Tweede Kerstdag van de huisartspraktijken. Hiervoor is niet gecorrigeerd. Het is niet duidelijk of de schoolvakantie een effect heeft gehad op verspreiding van het virus.

Influenzavirusdetecties

In de 19 door NIVEL-peilstationhuisartsen in week 52 van 2016 afgenomen monsters van patiënten met een IAZ, werd 10 (53%) maal een influenza A(H3N2)-virus waargenomen (figuur 3). Overigens dragen ook andere respiratoire virussen nog steeds bij aan de waargenomen verheffing van de IAZ-activiteit. In de bovengenoemde 19 van IAZ- patiënten afgenomen monsters werden ook 4 maal RS-virussen aangetroffen. In alle in dit seizoen door de peilstations afgenomen influenzavirus-positieve IAZ-monsters werd 49 maal (96%) een influenza A(H3N2)-virus en 2 maal (4%) influenza B virus (Yamagata-lijn) aangetroffen.

Van de 370 door diagnostische ziekenhuislaboratoria dit seizoen aangemelde influenzavirussen waren er 289 (78%) van het A(H3N2)-subtype, 14 van het B-type en 3 van het A(H1N1)pdm09-subtype. 63 influenza A-virussen werden nog niet gesubtypeerd (figuur 4). Van alle 293 gesubtypeerde influenza A-virussen was dus 99% van het H3N2-subtype. Van 5 influenza B-virussen waarvan de genetische lijn werd bepaald, bleek er één van de lijn B/Victoria/2/87 en 4 van de lijn B/Yamagata/16/88.

Fylogenetische analyse van in totaal 10 A(H3N2)-virussen liet zien dat zij alle behoren tot clade 3C.2a. Zeven van deze virussen behoren tot de nieuwe subclade 3C.2a1, die deze epidemie lijkt te gaan domineren. Zoals in de vorige nieuwsbrief vermeld vertonen virussen van deze clade antigenetische overeenkomsten met de gebruikte vaccinstam voor dit subtype, A/Hong Kong/4801/2014. (Weekly Epidemiological Record, 14 October 2016, vol. 91, 41:469–484). Derhalve, mag verwacht worden dat het vaccin beschermende antilichamen opwekt tegen de huidige epidemische virussen van het A(H3N2)-subtype.

De situatie elders in Europa

Ook elders in Europa neemt de influenza-activiteit verder toe en wordt deze voornamelijk veroorzaakt door influenza A(H3N2)-virussen. Met name in Finland wordt hoge influenza-activiteit gerapporteerd. Van de gesubtypeerde influenza A-virussen bleek in week 51 net als in Nederland 98% van het H3N2-subtype te zijn. (Bron: Flu News Europe).

In de Verenigde Staten is de situatie vergelijkbaar. Ook daar neemt de influenza-activiteit toe. In week 51, was 92% van de waargenomen virussen van het A-type en 8% van het B-type (<https://www.cdc.gov/flu/weekly/>). Van de gesubtypeerde influenza A-virussen was 95% van het H3N2-subtype.

Er werd ook een bijzonder geval gemeld: Een persoon bleek te zijn geïnfecteerd met een aviaire influenza A-virus van het H7N2-subtype. Deze patiënt heeft langdurig contact gehad met besmette zieke katten in een dierenopvang in New York City. Dit is het eerste gerapporteerde humane geval van influenza A(H7N2)-virus infectie in de Verenigde Staten sinds 2003 en het eerste geval van een door katten aan een mens overgedragen influenzavirus. De patiënt vertoonde milde symptomen en is volledig hersteld. Verdere mens-opmens transmissies zijn niet waargenomen. Een uitbraak van aviaire influenza A(H7N2)-virus infecties onder katten in de bewuste dierenopvang was al eerder gerapporteerd op 14 december 2016.

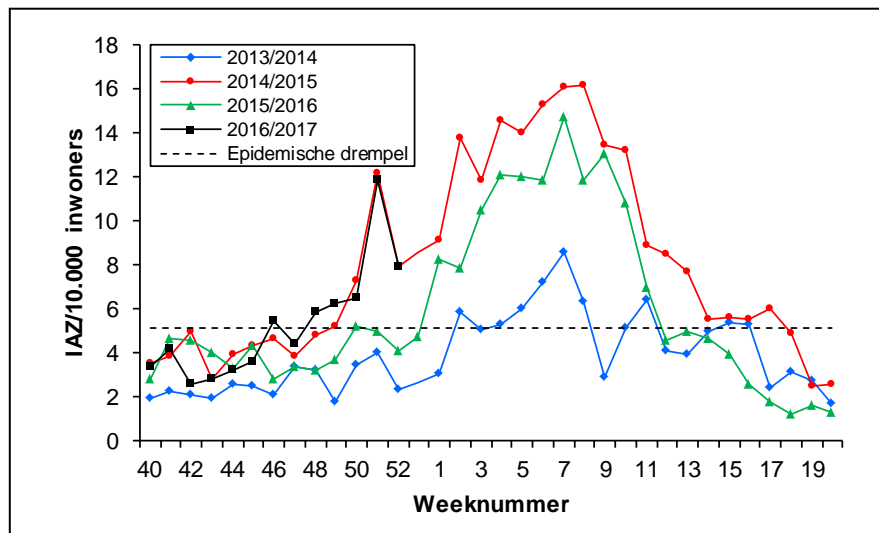
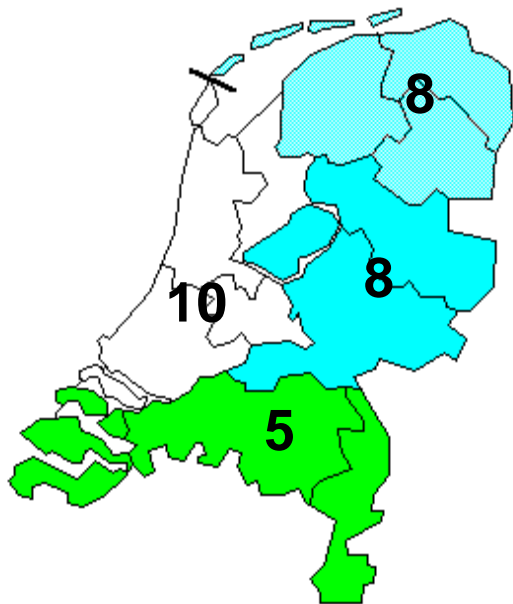

Fig. 1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 52 van 2016 (bron: NIVEL, voorlopige gegevens).

Fig. 2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2013-2017 per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL). De stippellijn geeft de epidemische drempel weer.

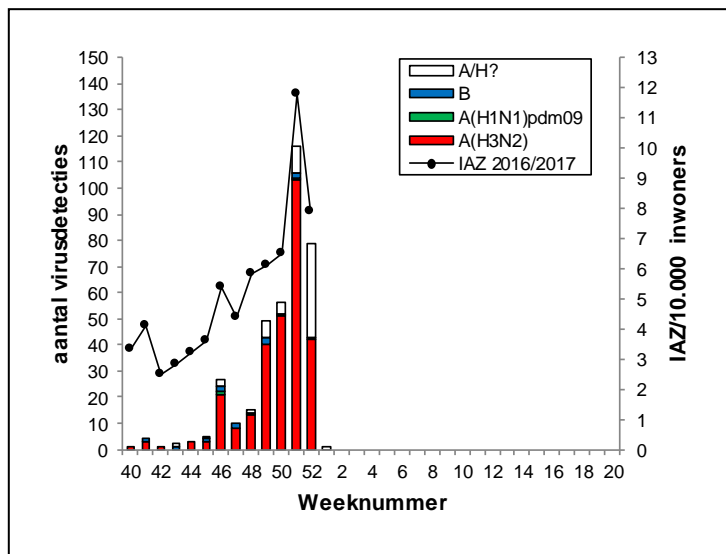
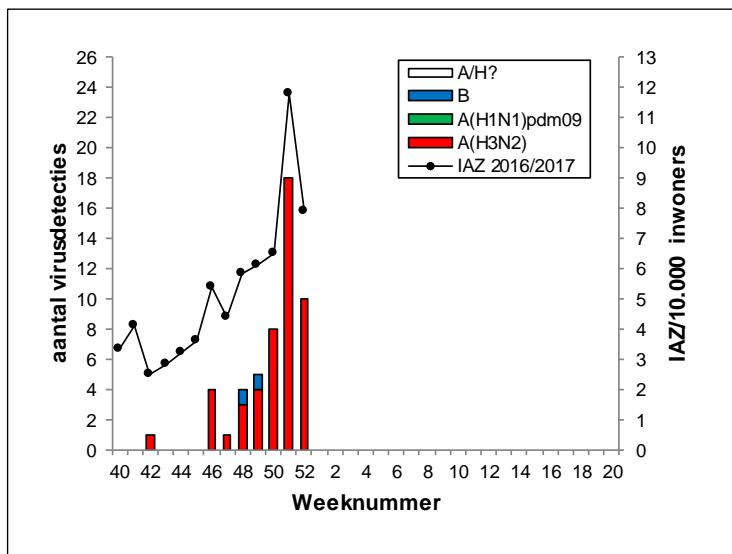

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd, (as links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. RIVM en NIVEL).

Fig. 4. Aantallen door het Erasmus MC gedetecteerde en naar het Erasmus MC vanuit diagnostische laboratoria opgestuurde virussen (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. EMC en NIVEL).

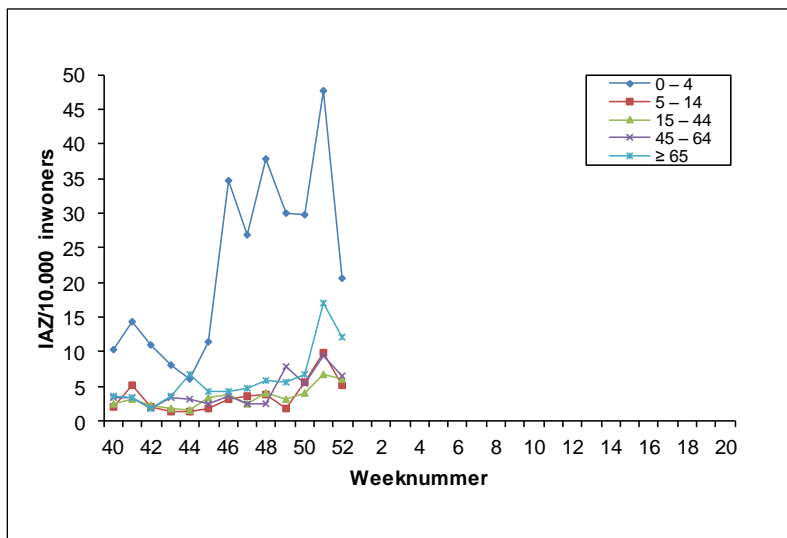

Fig. 5. Leeftijdsverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreerde IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

Wij wensen u een voorspoedig en gezond 2017!

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

NIVEL, Utrecht

Dr. Gé A. Donker, huisarts en epidemioloog
Coördinator peilstations, NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
Prof. dr. Guus F. Rimmelzwaan
Dr. Jan C. de Jong

RIVM, Bilthoven
Dr. Adam Meijer
Drs. Marit M. A. de Lange

Redactiesecretariaat:

Maria Silva
Nationaal Influenza Centrum
Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
3000 CA Rotterdam

De Nieuwsbrief ook op Internet:
<http://www.erasmusmc.nl/viroscience>
<http://www.nivel.nl>
<http://www.rivm.nl/Griep>

Vaccinsamenstelling voor 2016/2017

De WHO heeft de samenstelling van het vaccin voor het noordelijk halfrond voor 2016/2017 als volgt vastgesteld:

- A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-like virus;
- A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-like virus;
- B/Brisbane/60/2008-like virus (B/Victoria/2/87 lijn).

Nieuwsbrief
Influenza-Surveilliance
2016-2017